

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Larisa Andronic

(art.art. 311 alin. (1), 312 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-579/2023

Nr. PIGD I-20134575-01-Ira-12042023)

Recurs admis; Instanța de apel a interpretat eronat lipsa interpretului ca temei de achitare pentru denunț fals; Art. 311 CP absoarbe art. 312 CP când denunțatorul este audiat în calitate de parte vătămată la scurt timp după denunț.

09 octombrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Svetlana Garștea-Bria

Instanța de apel: Silvia Gîrbu, Sergiu dagața, Denis Băbălău

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Larisa Andronic,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Larisa Andronic s-a născut în anul 1964 în Federația Rusă. Ea este apărată de avocatul Andrei Zadorojnîi. Ea a fost învinuită în baza art. 311 alin. (1) (denunț fals) și art. 312 alin. (1) Cod penal (declarație mincinoasă).

2. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 21 mai 2021, Larisa Andronic a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnată la o pedeapsă definitivă de un an și șase luni de închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. În baza art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de un an.

3. La 06 iunie 2021, avocatul Andrei Zadorojnîi, în interesele Larisei Andronic, a depus apel. Prin decizia din 14 noiembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău, a achitat-o pe Larisa Andronic de învinuirea în comiterea infracțiunilor incriminate, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

4. La 02 februarie 2023, Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Alexandru Casir, a depus recurs, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței.

5. Urmărirea penală a fost pornită la 04 septembrie și a fost finalizată la 29 septembrie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 20 octombrie 2020 – 21 mai 2021. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 12 iulie 2021 – 14 noiembrie 2022. La 12 aprilie 2023, cauza a ajuns la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

6. La 16 august 2020, la Inspectoratul de Poliție, sector Rîșcani, al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, a fost depusă o plângere de către Larisa Andronic. Aceasta a invocat că, în jurul orei 06:20, în timp ce se deplasa pe adresa str. Doina, mun. Chișinău, o persoană neidentificată i-ar fi sustras în mod deschis geanta de culoare neagră. În interiorul acesteia se aflau mai multe bunuri personale: buletinul de identitate și polița de asigurare medicală pe numele ei, un telefon mobil de model „Samsung A20s” de culoare roșie în valoare de 2.880 de lei, precum și două seturi de chei. Persoana necunoscută ar fi părăsit locul faptei cu bunurile sustrase.

7. Ulterior, fiind audiată suplimentar în calitate de parte vătămată, Larisa Andronic a recunoscut că a indus în eroare organul de urmărire penală, relatând în mod fals că geanta i-ar fi fost furată de către un bărbat necunoscut. Aceasta a declarat că, în realitate, la 16 august 2020, în jurul orei 06:00, ieșind dintr-un imobilul situat pe adresa mun. Chișinău, str. Doina, și deplasându-se spre str. Magda Isanos, a pus la pământ pachetul cu alimente și geanta cu bunuri personale, întrucât erau grele. Continuându-și drumul pe str. Doina, în apropierea Detașamentului Trupelor de Carabinieri, a constatat lipsa genții. Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza în art. art. 311 alin. (1) și 312 alin. (1) Cod penal.

b. Probatoriul

8. La 16 august 2020, în jurul orei 07:30, Larisa Andronic a depus la Inspectoratul de Poliție Rîșcani o plângere, susținând că, în aceeași zi, aproximativ la ora 06:20, în timp ce se afla pe strada Doina din municipiul Chișinău, o persoană necunoscută i-ar fi sustras, în mod deschis, geanta de mână de culoare gri, în care se aflau actele de identitate, polița de asigurare medicală, un telefon mobil de model „Samsung A20s” de culoare roșie în valoare de 2.880 de lei, precum și două seturi de chei (f.d. 7).

9. Prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 august 2020, întocmit de ofițerul de investigații al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, cu participarea specialistului criminalist și a părții vătămate Larisa Andronic, au fost consemnate constatările efectuate la locul presupusei sustrageri (f.d. 8–10).

10. La 16 august 2020, Larisa Andronic a depus o cerere prin care solicitat să fi recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d. 11). În aceeași zi, Larisa Andronic a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și de parte civilă (f.d. 12, 16).

11. Fiind audiată la 16 august 2020 în calitate de parte vătămată, Larisa Andronic a declarat că, la 16 august 2020, în jurul orei 06:00, a ieșit din locuința sa și s-a deplasat spre locuința mamei sale, situată pe adresa mun. Chișinău, str. Magda Isanos, unde obișnuia să meargă dimineața pentru a plimba câinii. Ajunsă în zona str. Doina, așteptând microbuzul de pe ruta nr. 132, ea a pus pe sol pachetul cu produse alimentare destinat mamei sale și, alături, geanta personală. La un moment dat, din spate s-a apropiat o persoană de sex masculin, care i-a smuls geanta și a fugit într-o direcție necunoscută. Partea vătămată a descris persoana ca fiind un adolescent de aproximativ 14-15 ani, cu corpolență slabă, înălțimea de circa 1,50 m, purtând pantaloni scurți și un maiou de culoare gri deschis (f.d. 13).

12. La 19 august 2020, ofițerul de urmărire penală a ridicat de la cetățeanul Victor Grama înregistrările video din data de 16 august 2020, captate de camerele de supraveghere amplasate în adiacentul străzii Doina nr. 104 din municipiul Chișinău (f.d. 17–18).

13. Fiind audiată suplimentar la 19 august 2020, Larisa Andronic și-a schimbat declarațiile, precizând că, în plângerea inițială, a indus în eroare organele de poliție

relatând că geanta i-ar fi fost furată. În realitate, la 16 august 2020, deplasându-se spre locuința mamei sale pe str. Doina, ea apus la sol atât pachetul cu produse alimentare (din cauza greutateii, având o operație recentă la mâna stângă), cât și geanta. Ajungând în dreptul Detașamentului trupelor de carabinieri, a observat lipsa genții. Deși s-a întors înapoi, nu a mai găsit-o. Ulterior, ea a informat-o pe mama sa, care a apelat serviciul 112 de pe telefonul fix al locuinței (f.d. 14).

14. Conform procesului-verbal din 20 august 2020 de examinare a înregistrărilor video surprinse de camerele de supraveghere, la ora 06:28 se observă o persoană de sex feminin, îmbrăcată în maiou și pantaloni de culoare deschisă, care poartă în mâna dreaptă un pachet sau o geantă de culoare neagră. Persoana a fost identificată ca fiind Larisa Andronic, care se deplasa paralel cu locul presupusei comiteri a infracțiunii, în direcția străzii Moldovița. Înregistrarea video nu confirmă sustragerea genții (f.d. 19).

15. În fața instanței de fond, Larisa Andronic a declarat că nu își recunoaște vinovăția. Aceasta a relatat că, la sfârșitul lunii august 2020, în jurul orei 06:00, a ieșit din locuință și s-a deplasat la domiciliul mamei sale, Lidia Sușenco, având asupra sa două pachete cu produse alimentare și o poșetă mică în care se aflau pașaportul, telefonul mobil, cheile apartamentelor și polița medicală. Din cauza greutateii, ea s-a oprit de mai multe ori, iar la un moment dat a observat lipsa poșetei. Întorcându-se pe același traseu, nu a mai găsit-o.

16. Ajunsă la mama sa, a ieșit ulterior la plimbare cu câinii, timp în care mama sa a apelat poliția. Inculpata a menționat că poliția a venit la fața locului și a întocmit un proces-verbal privind dispariția poșetei, pe care l-a semnat, fără a cunoaște conținutul acestuia, întrucât era redactat în limba română. Ea a susținut că, în acea zi, nu s-a deplasat la poliție, ci doar a semnat actele întocmite la fața locului, având încredere în colaboratorii de poliție. Ulterior, la patru zile după incident, a fost invitată la Sectorul de Poliție, unde i s-a comunicat că nu apare pe înregistrările video de pe str. Doina, invocându-se că zona fusese restricționată de trupele de carabinieri. Ea a solicitat să vadă înregistrările, însă i s-a spus să revină ulterior. Inculpata a insistat că nu a fost prevenită despre răspunderea pentru declarații false și a afirmat că nu înțelege limba română, cunoscând doar câteva expresii uzuale. Ea a recunoscut semnăturile de pe filele 7, 8–10, 11–16 și 40–40 verso, dar a declarat că nu cunoaște conținutul actelor, acestea nefiind traduse. Ea a precizat că doar pe fila 14 a scris personal, restul textului fiind dactilografiat de ofițerul de urmărire penală. A mai menționat că traducător nu a fost prezent nici la audierea sa în calitate de bănuită și învinuită, nici la prezentarea materialelor cauzei, iar discuțiile cu procurorul din cadrul Oficiului Rîșcani s-au purtat exclusiv în limba română. Deși nu a înțeles pe deplin traducerea în ședința de judecată anterioară, ea nu a invocat acest fapt, întrucât se afla pentru prima dată în instanță și nu știa cum să procedeze.

c. Sentința

17. La 21 mai 2021, Larisa Andronic a fost recunoscută vinovată de comiterea

infracțiunilor incriminate și condamnată la o pedeapsă definitivă (art. 84 Cod penal) de un an șase luni de închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. În conformitate cu art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de un an.

18. Instanța a reținut că ansamblul probelor administrate confirmă vinovăția inculpatei. Nerecunoașterea vinovăției a fost apreciată drept o simplă tactică de apărare, menită să o eschiveze de la răspunderea penală. Susținerile acesteia privind neînțelegerea actelor procesuale au fost considerate nefondate, întrucât toate acțiunile de urmărire penală s-au desfășurat în prezența apărătorului Andrei Zadorojnii (f.d. 26), care avea posibilitatea să formuleze obiecții. De asemenea, la finalizarea urmăririi penale, inculpata a luat cunoștință de materialele cauzei în prezența apărătorului, fără a înainta obiecții (f.d. 43 verso). La individualizarea pedepsei, instanța a constatat că faptele se circumscriu categoriei infracțiunilor ușoare, că inculpata nu are antecedente penale, se confruntă cu probleme de sănătate, iar circumstanțele permit suspendarea executării pedepsei.

d. Apelul și decizia instanței de apel

19. La 06 iunie 2021, avocatul Andrei Zadorojnii, în interesele lui Larisa Andronic, a depus apel. El a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate. Potrivit apelului, instanța de fond ar fi pronunțat condamnarea pe baza unor probe administrate și apreciate eronat, cu încălcarea dreptului la apărare și a principiului limbii procesului penal. Denunțul și declarațiile inculpatei au fost consemnate în lipsa unui interpret, deși aceasta nu cunoaște limba de stat, iar actele procesuale au fost semnate fără ca inculpata să înțeleagă conținutul lor. Apărarea a mai arătat că prima instanță a omis să valorifice nulitatea actelor procesuale întocmite în lipsa interpretului, iar condamnarea s-a întemeiat pe erorile organelor de urmărire penală. În aceste circumstanțe, nu sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de art. 311 și 312 Cod penal, inculpata neputând fi trasă la răspundere pentru declarații pretins mincinoase.

20. La 14 noiembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău a admis apelul](#), a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre. Larisa Andronic a fost achitată de învinuirea în baza art. 311 alin.(1), art.312 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Instanța a stabilit că Larisa Andronic nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, întrucât aceasta a fost audiată în propria cauză, în calitate de parte vătămată și, ulterior, inculpată, iar norma penală incriminează doar declarațiile mincinoase ale martorului, părții vătămate, specialistului, expertului, traducătorului sau interpretului, însă nu și cele făcute de acuzat în apărarea sa.

21. Instanța de apel a mai constatat că instanța de fond a pronunțat o hotărâre de condamnare pe baza unor probe obținute cu încălcarea dreptului la interpret, deși inculpata Larisa Andronic nu cunoaște limba de stat. Denunțul și audierile din

16 august 2020 și 19 august 2020 s-au desfășurat fără asistența unui interpret, contrar art. 16 alin. (2), art. 94 alin. (1) pct. 3) și art. 251 Cod de procedură penală, iar actele întocmite în aceste condiții sunt lovite de nulitate și nu pot fi utilizate ca probă. Decizia motivată a fost pronunțată la 17 ianuarie 2023.

e. Recursul

22. La 02 februarie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Casir, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Potrivit recursului, instanța de apel a apreciat eronat probatoriul administrat, expunându-se neclar și confuz. Instanța de apel, pronunțând achitarea inculpatei, a ignorat probele administrate de organul de urmărire penală și valorificate de prima instanță, care confirmă vinovăția acesteia. Plângerea depusă la 16 august 2020, procesele-verbale de cercetare la fața locului și de audiere a părții vătămate, precum și cererile și ordonanțele prin care inculpata a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă, demonstrează că Larisa Andronic a acționat cu bună-știință, depunând o plângere falsă și făcând declarații neadevărate. În mod eronat, instanța de apel a apreciat că aceste probe ar fi lovite de nulitate pentru lipsa unui interpret, deși inculpata a declarat în scris că posedă limba de stat, a semnat personal actele procesuale și nu a formulat obiecții. Prin urmare, dreptul la apărare nu a fost încălcat. Prin omisiunea de a evalua nemijlocit aceste probe și prin înlocuirea condamnării cu o achitare neîntemeiată, instanța de apel a denaturat situația de fapt, contrar art. 414 Cod de procedură penală și principiului nemijlocirii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală prevede:

„(2) Persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret.”

24. La ziua emiterii deciziei instanței de apel, art. 251 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(2) Încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.

(3) Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în niciun mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.”

25. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;”

26. Articolul 311 alin. (1) Cod penal prevede următoarele:

„(1) Denunțarea cu bună știință falsă în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni, sau plângerea cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sînt în drept de a porni urmărirea penală,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.”

27. Articolul 312 alin. (1) Cod penal prevede următoarele:

„(1) Prezentarea, cu bună-știință, a declarației mincinoase de către martor, victimă sau partea vătămată, a concluziei false de către specialist sau expert, a traducerii sau a interpretării incorecte de către traducător sau interpret, dacă această acțiune a fost săvârșită în cadrul procesului civil, procesului penal, procesului contravențional sau în instanța de judecată ori internațională

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Decizia integrală a fost pronunțată la 17 ianuarie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 februarie 2023. Prin urmare, recursul a fost depus cu respectarea termenului legal de 30 de zile.

29. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

30. Recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Codul de procedură penală, iar acest temei se referă la motivarea deciziei instanței de apel. El conține cinci situații distincte: a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; d) dispozitivul hotărârii este expus neclar; e) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat

soluția. Recurentul nu explică care din cele cinci situații prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală sunt aplicabile prezentei cauze. Completul de deduce din recursul procurorului doar situația a).

31. Instanța de recurs reiterează că simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) al Codului de procedură penală, iar temeiul prevăzut la para. 32 lit. a) ar trebui interpretat ca obligând instanța de apel să combată convingător toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. El nu poate fi interpretat ca obligând instanța să combată argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO *Moreira Ferreira v. Portugalia (nr. 2)*, 2017, § 84; *S.C. IMH Suceava S.R.L. v. România*, 2013, § 40). De asemenea, instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO *Garcia Ruiz v. Spania*, 1999, § 26; *Stepanyan v. Armenia*, 2009, § 35).

32. Partea acuzării susține esențial că instanța de apel a denaturat situația de fapt și a pronunțat o achitare neîntemeiată, ignorând probele administrate și apreciind eronat nulitatea acestora pentru lipsa unui interpret. Completul de judecată parțial este de acord cu poziția părții acuzării, și anume în partea achitării în baza art. 311 Cod penal.

33. Completul observă că, la 16 august 2020, Larisa Andronic a depus la organul de poliție o plângere, susținând că a fost victima unui jaf. În aceeași zi, ea a fost recunoscută și în calitate de parte vătămată și a declarat că un tânăr iar fi sustras ganta de culoare neagră (f.d. 12-16). La 19 august 2020, fiind audiată suplimentar în calitate de parte vătămată, Andronic a declarat că, în realitate, la 16 august 2020, ea a indus în eroare organele de poliție cu privire la presupusa sustragere a genții sale. Ea a relatat că, în timp ce se deplasa pe strada Doina din municipiul Chișinău spre domiciliul mamei sale, se oprea periodic pentru a se odihni, lăsând pachetele și geanta pe sol. La un moment dat, ea a observat lipsa genții și s-a întors pe același traseu pentru a o căuta, însă fără rezultat. În urma plângerii și a declarațiilor din 16 august 2020, a fost pornită o urmărire penală. Această conduită, prin conținutul și finalitatea sa, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (1) Cod penal – denunțare falsă, fiind comisă cu intenție directă și prin adresarea unei sesizări neadevărate Inspectoratului de Poliție. Acțiunile inculpatei au fost corect încadrate de prima instanță în temeiul acestei norme.

34. Instanța de apel nu a contestat încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei în baza art. 311 Cod penal, ci a pus în discuție legalitatea procedurii de depunere a plângerii și de audiere a acesteia. Instanța a constatat că inculpata nu a fost avertizată, în limba pe care o cunoaște, despre răspunderea prevăzută conform art. 311 și 312 Cod penal. Textul preîntâmpinării privind răspunderea pentru denunțare sau plângere falsă, consemnat la f.d. 7, este redactat în limba română. Inculpata a

confirmat că semnăturile îi aparțin, însă a declarat că nu înțelege conținutul înscrisurilor respective, întrucât nu cunoaște și nu scrie în limba română.

35. Curtea Supremă de Justiție a dat deja o interpretare similară în ceea ce privește participarea interpretului în ședința de judecată (decizia [Ire-159/2023](#)). Completul reiterează că dreptul la un interpret este unul din elementele dreptului la un proces echitabil. Acest drept urmează a fi interpretat prin prisma impactului pe care îl aduce procesului echitabil. Scopul dreptului la un interpret este de a permite acuzatului să își organizeze apărarea, adică să poată prezenta instanței de judecată versiunea apărării (hot. CtEDO [Lagerblom v. Suedia](#), 2003, §§ 61), inclusiv să poată înțelege procedurile și să își informeze avocatul despre orice aspecte care ar putea fi invocate pentru a se apăra (hot. CtEDO [Cuscani v. Marea Britanie](#), 2002, § 38).

36. Inculpata, fiind audiată în instanța de judecată, a declarat că nu cunoaște limba română, neputând să scrie sau să citească în această limbă. Ea a susținut că actele procesuale au fost întocmite de colaboratorii de poliție, iar conținutul acestora nu l-a citit, având încredere în organele de urmărire penală. Completul observă însă că plângerea și procesul-verbal de audiere a Larisei Andronic sunt redactate manuscris de către o altă persoană decât inculpata, însă la finalul plângerii inculpata a menționat: „Plângerea este scrisă din cuvintele mele corect, de mine citită, pentru ce mă semnez”, urmată de semnătura ei (f.d. 7). Inculpata a confirmat declarațiile oferite în calitate de parte vătămată și nu a invocat la audiere necesitatea unui interpret sau necunoașterea limbii române. În ședințele de judecată, ea a recunoscut că semnăturile aplicate pe actele procesuale îi aparțin. Abia la 19 august 2020, după ce colaboratorii de poliție au ridicat înregistrările video de pe traseul indicat în plângere și i-au comunicat că nu a fost surprinsă deplasându-se pe acel segment de drum, iar ruta de microbuz menționată nici nu circulă în acea zonă, inculpata a recunoscut că plângerea este falsă și că, în realitate, în timp ce se deplasa spre domiciliul mamei sale, și-a pierdut geanta pe drum. La finalul procesului verbal de audiere din 19 august 2020, inculpata a consemnat personal, în limba rusă, mențiunea că declarațiile sunt corect fixate (f.d. 14).

37. Completul reține că inculpata, deși născută în Rusia, este cetățean al Republicii Moldova. Potrivit datelor din dosar, aceasta deține funcția de directoare a unei societăți pe acțiuni, ceea ce denotă un nivel de instruire și integrare socială incompatibil cu pretinsa necunoaștere totală a limbii române. Prin urmare, este improbabil ca inculpata să nu înțeleagă, cel puțin la un nivel funcțional, limba oficială a statului în care locuiește de mult timp.

38. Răspunderea penală conform art. 311 Cod penal rezultă din denunțarea mincinoasă a unei infracțiuni. Pentru orice persoană cu un nivel de instruire mediu este evident că denunțarea falsă la organele de poliție a unei infracțiuni atrage după sine o răspundere, ceea ce inevitabil trebuia să atragă necesitatea clarificării, la momentul denunțării, a naturii acestei răspunderi. Inculpata nu a pretins vreodată

că a întrebat și nu i-a fost explicat ce fel de răspundere survine în cazul denunțului mincinos.

39. Cunoașterea și înțelegerea suficientă a limbii române de către inculpat rezultă și din comportamentul inculpatei. Ea a semnat fără obiecții actele întocmite de organele de urmărire penală, nu a solicitat prezența unui interpret și a declarat că actele respective sunt scrise corect și citite de ea. De asemenea, ea a scris în limba română atunci când a considerat necesar, fără a reclama neînțelegerea conținutului. Dacă nu ar fi înțeles, denunțul putea fi întocmit de ea însăși, în limba pe care cunoaște. În ultimul proces-verbal de audiere în calitate de parte vătămată, redactat dactilografiat în limba română, inculpata a consemnat personal, în limba rusă, că declarațiile sunt corect fixate, ceea ce confirmă că a înțeles conținutul celor consemnate. Pe parcursul procesului, condamnată nu a invocat că nu ar fi înțeles acuzațiile ce i-au fost aduse și nici că dreptul său la apărare ar fi fost afectat. Aceasta și-a ales în mod liber avocatul, cu care a comunicat direct, iar apărătorul nu a informat instanța despre existența unor dificultăți de comunicare sau de înțelegere din partea clienței sale. Prin urmare, concluzia instanța de apel că inculpata nu a înțeles ce a semnat este eronată.

40. Completul de asemenea notează că instanța de apel a conchis că încălcarea dreptului la interpret atrage nulitatea absolută a actelor procesuale. Cu adevărat, la ziua emiterii deciziei instanței de apel, art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală prevedea că încălcarea prevederilor legale cu privire la prezența interpretului atrage nulitatea actelor procedurale. Totuși, în această cauză, plângerea inculpatei nu este un act de procedură, precum nu este nici procesul-verbal din 16 august 2020 de audiere a inculpatei în calitate de parte vătămată (vezi para. 11). Acestea erau probe invocate pentru a susține învinuirea. În cazul probelor, art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală nu are incidență, fiind aplicabil art. 94 Cod de procedură penală.

41. Având în vedere cele de mai sus, ansamblul probatoriu administrat în cauză confirmă, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (1) Cod penal.

42. În baza art. 312 alin. (1) Cod penal, Andronic a fost învinuită de declarațiile făcute în calitate de parte vătămată la 16 august 2020, în ziua în care a fost depus plângerea penală care conținea un denunț fals. Denunțarea falsă a fost deja încadrată conform art. 311 Cod penal. Infracțiunea de denunțare falsă, prevăzută de art. 311 Cod penal, o absoarbe pe cea prevăzută de art. 312 Cod penal, atunci când, la scurt timp după denunț, denunțătorul este audiat pentru a detalia aspectele din denunț. De fapt, audierea denuntatorului după depunerea denunțului face parte din procedura standard de documentare a infracțiunilor. Situația de fapt relevă că inculpata, în aceeași zi în care a depus plângerea, a fost audiată în calitate de parte vătămată, fără a trece un interval de timp suficient pentru a se putea desprinde o acțiune distinctă de audiere sau o declarație ulterioară, conștient neadevărată, în sensul art. 312 Cod penal. Prin urmare, declarațiile sale din cadrul audierii

reprezintă o continuare firească a denunțului fals inițial, neputând fi calificate ca o infracțiune separată. Prin urmare, fapta incriminată conform art. 312 Cod penal urmează a fi încadrată exclusiv în temeiul art. 311 Cod penal, iar în ceea ce privește învinuirea în baza art. art. 312 Cod penal Andronic urmează a fi achitată, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

43. Completul notează că aspectul menționat în paragraful precedent nu a fost menționat în recurs. Potrivit regulii generale instituite de art. 434 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează recursul doar în limitele invocate în recurs (vezi para. 29). Totuși, prin decizia instanței de apel a fost dispusă achitarea Larisei Andronic pe ambele capete de acuzare. Recursul în privința art. 311 Cod penal a fost admis. Cu urmare a admitterii recursului, Curtea Supremă de Justiție trebuie să adopte hotărârea legală, care poate implica corectarea erorilor admise de instanța de fond sau de apel neinvocate în recurs.

44. Din motivele de mai sus, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și art. 435 alin. (1) pct. 1) lit. d) din Codul de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite parțial recursul declarat de procurorul Alexandru Casir și:

- a. casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022;
- b. casează sentința judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 mai 2021, în partea condamnării în baza art. 312 alin. (1) Cod penal;
- c. rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care Larisa Andronic se achită de învinuirea în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.
- d. celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea